

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»**

Хмельницький інститут соціальних технологій

НАКАЗ № 25-0

«20» лютого 2018 р.

м. Хмельницький

**Про введення в дію
Положення про дистанційне навчання**

З метою впровадження дистанційних технологій в навчальний процес

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію Положення про дистанційне навчання в Хмельницькому інституті соціальних технологій Університету «Україна».
2. Начальнику управління організаційної та кадрової роботи Чайковській Ж.М. довести Положення до відома керівників усіх структурних підрозділів.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника управління навчально-виховної роботи Луцкевич Н.І.

Директор

М.Є.Чайковський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора

від 20 лютого 2018 року

№ 25-о

ПОЛОЖЕННЯ

про навчання за дистанційними технологіями в Хмельницькому інституті соціальних технологій вищого навчального закладу

«Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

1. Загальні положення

1.1. Положення про навчання за дистанційними технологіями у Хмельницькому інституті соціальних технологій Університету «Україна» (далі Положення) розроблено відповідно до нормативних документів Міністерства освіти і науки України та Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», а саме:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні, затвердженої Міністерством освіти і науки України 20.12.2000 р.;
- Положення про Дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. № 466;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 30.10.2013 р. № 1518 «Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями»;
- Положення про дистанційне навчання у вищому навчальному закладі «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», затвердженого Вченою радою Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» 15.09.2017 р. протокол № 4;
- Положення про інформаційно-комунікаційний центр, затвердженого Вченою радою Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» 25.04.2014 р. протокол № 2.

1.2. Метою навчання за дистанційними технологіями є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми (освітньо-кваліфікаційними) рівнями відповідно до стандартів вищої освіти.

1.3. Завданням навчання за дистанційними технологіями є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

1.4. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами навчання за дистанційними технологіями, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

- веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси, – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

- веб-середовище навчання за дистанційними технологіями – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів навчання та управління дистанційним навчанням;

- дистанційні технології навчання – комплекс освітніх технологій, що включають психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології навчання та надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальному закладі;

- електронний навчальний курс (ЕНК) – це навчально-методичний комплекс дисципліни, створений у віртуальному навчальному середовищі для організації дистанційного навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій;

- інформаційно-комунікаційні технології навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

- інформаційно-комунікаційний центр (ІКЦд) – структурний підрозділ інституту, на який покладається профорієнтаційна та організаційна функції, а також супровід навчального процесу студентів, які навчаються за дистанційними технологіями;

- психолого-педагогічні технології навчання – система засобів та прийомів, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

- синхронний режим – взаємодія між суб'єктами навчання за дистанційними технологіями, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

- система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів навчання за дистанційними технологіями до цих веб-ресурсів;

- система управління навчанням за дистанційними технологіями включає організацію навчального процесу, використання програмного забезпечення та здійснення контролю за навчанням;

- суб'єкти навчання за дистанційними технологіями – особи, які навчаються (студенти, слухачі тощо), та особи, які забезпечують навчальний процес (науково-педагогічні працівники, фахівці тощо).

2. Реалізація навчання за дистанційними технологіями

2.1. Навчання за дистанційними технологіями реалізовується шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення та Інтернет-супроводу навчального процесу усіх форм навчання.

2.2. Навчальний процес за допомогою дистанційних технологій організовується відповідно до робочих навчальних планів спеціальностей та графіків навчального процесу.

2.3. При організації навчального процесу за будь-якою формою навчання дистанційні технології можуть використовуватись для методичного та інформаційного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять.

2.4. Навчання за дистанційними технологіями реалізується у два етапи – підготовчий етап та етап навчального процесу. На підготовчому етапі головним завданням є створення ЕНК відповідно до стандартів вищої освіти. Етап навчального процесу передбачає здійснення навчання за розробленими ЕНК.

2.5. Системотехнічне забезпечення навчання за дистанційними технологіями включає:

- апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному й асинхронному режимах;

- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам навчання за дистанційними технологіями цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з обмеженими функціональними можливостями);

- веб-ресурси навчальних дисциплін, що необхідні для забезпечення навчання за дистанційними технологіями та містять: методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо; документи планування навчального процесу (навчальні програми, робоча навчальна програма); тексти (конспекти), відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо; глосарій; практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання; лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання; тестування із автоматизованою перевіркою результатів; електронні бібліотеки чи посилання на них; бібліографії; інші ресурси навчального призначення.

Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін, необхідних для забезпечення навчання за дистанційними технологіями, визначається профілем навчальної дисципліни.

Для забезпечення навчання за дистанційними технологіями студентів та слухачів використовується модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment).

3. Організація навчального процесу за дистанційними технологіями

3.1. Навчання за дистанційними технологіями здійснюється у таких формах:

- навчальні заняття;
- виконання індивідуальних завдань;
- самостійна робота;
- практична підготовка;
- контрольні заходи.

3.2. Основні види навчальних занять (лекція, семінарське, практичне, лабораторне заняття тощо) студенти і слухачі опановують та виконують самостійно в асинхронному режимі користуючись ЕНК.

3.3. Виконання індивідуальних завдань (курскових та розрахунково-графічних робіт (РГР) здійснюється студентом самостійно при консультуванні з керівниками. Відповідно до встановлених вимог студенти мають представити курсову роботу (або РГР) в електронному вигляді для перевірки керівнику у термін, встановлений кафедрою. Науковий керівник оцінює теоретичний рівень роботи, глибину виконаних досліджень, формулює висновок (рекомендована чи не рекомендована робота до захисту). До захисту допускаються роботи у паперовому вигляді, які мають резолюцію керівника: «Робота допускається до захисту». Якщо робота виконана з порушенням методичних вказівок, її повертають на доопрацювання. Захист робіт відбувається дистанційно у синхронному режимі з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій за умови забезпечення аутентифікації студента або очно з присуттям до інституту.

3.4. Завдання для самостійної роботи студенти виконують в асинхронному режимі користуючись ЕНК.

3.5. Практична підготовка студентів згідно навчальних планів проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом кафедри.

3.6. Контрольні заходи передбачають поточний, модульний та семестровий контроль. Поточний та модульний контроль здійснюється, як правило, у формі тестування. Семестровий контроль (екзамени, диференційовані заліки або заліки) проводиться у період заліково-екзаменаційної сесії або за індивідуальним графіком, розробленим управлінням навчально-виховної роботи. До складання семестрового контролю допускаються студенти, які виконали усі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою з відповідним підтвердженням на платформі Moodle.

3.6.1. Залік або диференційований залік не передбачає обов'язкової присутності студента і оцінюється на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях на платформі Moodle.

3.6.2. Прийняття екзамену здійснюється дистанційно в синхронному режимі з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій за умови забезпечення аутентифікації студента або очно з прибуттям до інституту.

3.6.3. Випускна атестація (випускний екзамен або захист магістерської роботи) здійснюється очно в інституті.

4. Функціональне забезпечення навчального процесу за дистанційними технологіями

4.1. Основними завданнями діяльності структурних підрозділів, які забезпечують навчальний процес за дистанційними технологіями є:

- забезпечення інформаційно-комунікаційної підтримки студентів інституту, які навчаються дистанційно;
- координація робіт та методичне керівництво щодо впровадження та використання дистанційних освітніх технологій в навчальному процесі;
- проведення рекламної, інформаційно-консультаційної та профорієнтаційної роботи.

4.2. Структурними елементами, які забезпечують навчальний процес за дистанційними технологіями є:

- фахівці ІКЦд;
- викладачі кафедр, які безпосередньо здійснюють навчальний процес;
- менеджери кафедр та інституту по Moodle;
- завідувачі кафедр;
- центр соціальної інклюзії та заочно-дистанційного навчання;
- управління навчально-виховної роботи.

4.2.1. Фахівець ІКЦд:

- здійснює профорієнтаційну роботу та надає персональні консультації абітурієнтам щодо вступу;
- здійснює супровід комунікацій абітурієнтів зі співробітниками навчальних підрозділів та відбіркової комісії;
- збирає контактну інформацію студентів (номер телефону, електронної пошти, адреси скайпа студента тощо), подає її завідувачу інформаційно-комп'ютерного центру для реєстрації на платформі Moodle, розсилає студентам логіни та паролі для входу на платформу;
- надає студентам інструкції для користування платформою Moodle та організовує роботу студента на платформі по дисциплінах у відповідності до робочих навчальних планів, розкладів навчальних занять та методичних рекомендацій для навчання за дистанційними технологіями;
- сприяє адаптації студентів до навчального процесу за дистанційними технологіями та здійснює його супровід;

- доводить до відома студентів графіки навчального процесу, розклади навчальних занять, заліково-екзаменаційних сесій, випускної атестації, ліквідації академічної заборгованості та здійснює контроль за їх виконанням;
- організовує студентів для здачі підсумкових контролів, практик та випускної атестації;
- за необхідністю здійснює поновлення комунікації та стимулювання до продовження навчання студентом.

4.2.2. Викладачі кафедри:

- готують та викладають на платформі Moodle електронний навчальний курс (ЕНК);
- працюють зі студентами на платформі Moodle в синхронному та асинхронному режимах;
- здійснюють поточний, модульний та підсумковий контроль знань студентів.

4.2.3. Менеджери кафедр та інституту по Moodle:

- надають викладачам кафедри методичну допомогу у розробці ЕНК та їх розміщенні на платформі Moodle;
- перевіряють наявність та повноту ЕНК з дисциплін робочого навчального плану на платформі Moodle, та звітують на ректоратах;
- надають викладачам списки студентів та дисциплін, за якими потрібно надати доступ на платформу Moodle.

4.2.4. Завідувач кафедри:

- організовує профорієнтаційну роботу кафедри;
- надає викладачам та менеджеру кафедри методичну допомогу у розробці ЕНК;
- контролює наявність та повноту ЕНК з дисциплін робочого навчального плану на платформі Moodle;
- адаптує робочі навчальні плани напрямів підготовки (спеціальностей) для дистанційного навчання;
- складають списки студентів кафедри, які навчаються за дистанційними технологіями;
- забезпечує студентів необхідними документами (студентські квитки, залікові книжки тощо);
- здійснює контроль за успішністю, освоєнням навчальних планів, загальний контроль процесу навчання;
- організовує та проводить випускну атестацію.

4.2.5. Центр соціальної інклюзії та заочно-дистанційного навчання:

- розробляє розклади заліково-екзаменаційних сесій;
- доводить до відома кафедр та фахівців ІКЦд розклади заліково-екзаменаційних сесій, захисту практик, випускної атестації студентів, які навчаються за дистанційними технологіями;
- розробляє розпорядження та графіки ліквідації академічної заборгованості, перенесення або дострокової здачі сесії та випускної атестації, розробляє графіки ліквідації академічної різниці;
- погоджує заяви від студентів, які навчаються за дистанційними технологіями навчання, про перезарахування дисциплін, щодо ліквідації

академічної заборгованості, перенесення або дострокової здачі сесії та випускної атестації з поважних причин;

- надає фахівцям ІКЦд графіки та розклади здачі заліково-екзаменаційних сесій, копії річних робочих навчальних планів тощо;
- співпрацює з ІКЦд з метою технічного забезпечення навчального процесу студентів, які навчаються за дистанційними технологіями.

4.2.6. Управління навчально-виховної роботи:

- бере участь у рекламній та профорієнтаційній діяльності по залученню вступників на навчання за дистанційними технологіями;
- організовує разом з відбірковою комісією інституту прийому студентів за відповідними напрямками підготовки (спеціальностями);
- розробляє нормативи обрахування часу за видами навчальної, науково-методичної, організаційної та іншої роботи в системі дистанційного навчання, інші нормативні документи;
- бере участь у розробці заходів щодо удосконалення та розвитку навчання за дистанційними технологіями;
- бере участь в організації підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу навчального закладу з питань застосування дистанційних технологій;
- контролює процес навчання за дистанційними технологіями та здійснює моніторинг якості навчання;
- веде персональний кадровий облік необхідної документації, здійснює підготовку проектів наказів щодо зарахування студентів, переведення їх на наступний курс та відрахування;
- контролює розробку та адаптацію робочих навчальних планів напрямів підготовки (спеціальностей) для дистанційного навчання;
- контролює розробку навантажень викладачів та усіх необхідних документів для організації навчального процесу;
- веде навчальну, облікову, контрольну документації;
- контролює підготовку ЕК за відповідними спеціальностями;
- здійснює підготовку матеріалів для виготовлення та отримання дипломів відповідних освітніх рівнів.

Начальник управління
навчально-виховної роботи

Н.І.Луцкевич